

**REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16**

Poslovni broj: Usoz-27/19-7

**U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A**

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Senke Orlić-Zaninović, predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan, mr.sc. Inge Vezmar Barlek, mr.sc. Mirjane Juričić i Dijane Vidović, članica vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Tatjane Ilić, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutom u povodu zahtjeva P. B. iz V., V. Č. iz Z., D. P. iz V., i N. P. iz P., svi zastupani po opunomoćenici N. Č., odvjetnici u društvu Č. & p. d.o.o., Z., na sjednici održanoj 27. rujna 2019.

p r e s u d i o j e

Ukida se Odluka o proglašenju svojstva javnog dobra na čest. zem. 6208/4 k.o. Vis („Službeni glasnik Grada Visa“, broj 9/2018.).

Obrazloženje

Podnositelji zahtjeva, su suvlasnici nekretnine naznačene u izreci ove presude te su, pravovremeno, protiv predmetne Odluke o proglašenju svojstva javnog dobra, pokrenuli subjektivni upravni spor pred Upravnim sudom u Splitu.

Taj sud se osnovano oglasio nenađežnim za postupanje po zahtjevu podnositelja, jer se zahtjev odnosi na ocjenu zakonitosti općeg akta, koji je donijelo Gradsko vijeće Grada Visa, pozivom na odredbu članka 35. i 391. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine, broj 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00., 129/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08., 38/09., 153/09., 143/12. i 152/14. dalje: ZVDSP) i članka 34. Statuta Grada Visa („Službeni glasnik Grada Visa“, br. 1/12. ,2/13. i 6/18.) te je Odluka objavljena u Službenom glasniku Grada Visa“, broj 9/2018. od 11. prosinca 2018. godine.

Predmet je ustupljen ovom Sudu 21. ožujka 2019. godine.

U svojem zahtjevu podnositelji ističu da je osporenim općim aktom proglašen, javnim dobrom u općoj uporabi, prolaz koji spaja ulicu V. N. i ulicu S. S. K. u V., koji je od 19. stoljeća u privatnom vlasništvu, koji nikada nije predstavljao javno dobro, koji u naravi predstavlja dvorište tužitelja iz kojeg ulaze u svoje nekretnine, koji je u suvlasništvu i suposjedu tužitelja i kojim se služe isključivo tužitelji, a od 19. stoljeća i njihovi prednici. Predmetni prilaz je od javnog puta – ulice V. N. odvojen vratima ugrađenim u višestoljetni kameni zid i kameni okvir te nema funkciju javne površine. Ističu da je donošenjem predmetne Odluke, u čijem donošenju nisu sudjelovali povrijedeno načelo utvrđivanja materijalne istine, a Odluka ne sadrži ni utvrđeno činjenično stanje niti dokaze kojima bi se takvo stanje potvrdilo. Smatraju da je Odluka donesena samovoljno, jednostrano i nezakonito

te da predstavlja udarac demokratskom društvu i ustavnoj nepovredivosti vlasništva te je stoga, predlažu poništiti.

U očitovanju na zahtjev podnositelja, donositelj akta pojašnjava da je pravni temelj donošenja predmetne Odluke odredba članka 31. i 391. ZVDSP-a i članka 23. stavka 2. zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, broj 68/18. i 110/18., dalje: ZKG), Zakon o zemljишnim knjigama („Narodne novine“, br. 91/96., 68/98., 137/99., 114/01., 100/04., 107/07., 152/08., 126/10., 55/13., 60/13. i 108/17., dalje: ZZK) te članak 34. Statuta Grada Visa („Službeni vjesnik Grada Visa“, br. 1/13., 2/13. i 6/18.). Ističe da se u naravi radi o pješačkom prolazu u privatnom vlasništvu koji spaja ulicu S.S. K. i ulicu V. N. i predstavlja javnu površinu. Donositelj se poziva na odredbu članka 23. stavka 2. ZKG-a prema kojoj se pod održavanjem javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila podrazumijeva održavanje i popravci kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost. Budući da donositelj smatra da se ovdje radi o javnoj površini koju je dužan održavati, u svrhu uređenja vlasničkog statusa donesena je predmetna Odluka i pokrenut ispravni zemljisnoknjižni postupak radi uknjižbe. Konačno dodaje da, obzirom na to da, su javne površine pod ingerencijom jedinica lokalne samouprave i ona samostalno odlučuje hoće li izgraditi javnu površinu i odlučiti ima li svojstvo javnog dobra u općoj uporabi, smatra da je *argumentum a contrario* predstavničko tijelo ovlašteno odlučivati o proglašenju, promjeni ili ukidanju statusa takvih nekretnina, u kojem slučaju one postaju vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Zahtjev je osnovan.

Predmetna Odluka o proglašenju svojstva javnog dobra na čest. zem. 6208/4 k.o. Vis („Službeni glasnik Grada Visa“, broj 9/2018., dalje: Odluka) glasi:

„Članak 1.

Ovom Odlukom proglašava se javnim dobrom u općoj uporabi nekretnina označena kao čest.zem. 6208/4, upisana u zk.ul. 1228 k.o. Vis, u naravi prolaz koji spaja ulicu Vladimira Nazora s ulicom Silvija Strahimira Kranjčevića.

Članak 2.

Temeljem ove Odluke Općinski sud u Splitu, Zemljisnoknjižni odjel izvršit će upis statusa javnog dobra na nekretnini iz prethodnog članka ove Odluke.

Odluka služi u svrhu uknjižbe čest.zem.6206/4, upisana u zk.ul. 1228 k.o. Vis u zemljisne knjige kao javno dobro u općoj uporabi vlasnika Grada Visa, Trg 30. svibnja 1992. god.br.2 OIB 76486299480.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Grada Visa.“.

Pravnu osnovu za donošenje Odluke donositelj nalazi u odredbi članka 35. i 391. ZVDSP-a. Obje odredbe ovog Zakona se odnose na vlasništvo države ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave- dalje: JLS, a ne na pravo vlasništva privatnih osoba. Osim toga ova odredba članka 35. stavka 2. u vezi sa stavkom 8. istog članka ZVDSP-a jasno određuje da namjenu stvari u vlasništvu Republike Hrvatske pa tako i u vlasništvu JLS određuje zakon ili državno tijelo koje je za to nadležno na temelju zakona. Stoga odredba članka 35. ZVDSP-a ne može biti valjana pravna osnova za proglašenje nekretnine u privatnom vlasništvu javnim dobrom u općoj uporabi i za nalog zemljisnom судu da izvrši upis promjene prava vlasništva.

Odredba članka 391. ZVDSP-a određuje da nekretninu u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave tijela nadležna za njihovo raspologanje mogu otuđiti ili njome na drugi način raspologati samo na osnovi javnog

natječaja i uz naknadu utvrđenu po tržišnoj cijeni, ako zakonom nije drukčije određeno, s time da je u stavku 2. propisano da se odredbe stavka 1. ovoga članka ne odnose se na slučajeve kad pravo vlasništva na nekretninama u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, stječu Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako je to u interesu i cilju općega gospodarskog i socijalnog napretka njezinih građana.

Prema tome odredba se odnosi na otuđenje vlastite nekretnine ili stjecanje vlasništva putem javnog natječaja i po tržišnoj cijeni te, također, ne može predstavljati pravnu osnovu za proglašenje nekretnine u privatnom vlasništvu javnim dobrom u općoj uporabi i za nalog zemljišnom sudu da izvrši upis promjene prava vlasništva. Ovakvu ovlast ne daje ni opća odredba o nadležnosti Gradskog Vijeća iz članka 34. Statuta grada Visa, na koju se Odluka poziva.

Odredba članka 23. ZKG-a koju, u smislu opravdanja za zakonitost Odluke, spominje donositelj, određuje što se smatra održavanjem javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila i ne daje ovlast predstavničkom tijelu JLS-a da bilo koju nekretninu proglaši javnom površinom u općoj uporabi.

Iz očitovanja donositelja i zemljišno knjižnih podataka, proizlazi da je predmetna nekretnina u privatnom vlasništvu pa odredbe Zakona i Statuta na kojima se Odluka temelji ne daju pravnu osnovu ovlaštenju predstavničkog tijela JLS za njeno donošenje, iz kojeg razloga je Sud nesuglasnu Odluku ukinuo, pozivom na odredbu članka 86. stavka 3. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj 20/10, 143/12, 152/14, 94/16, 29/17) te je odlučeno kao u izreci presude.

U Zagrebu 27. rujna 2019.

Predsjednica vijeća
Senka Orlić-Zaninović, v.r.